

Verkondiging

Op deze vierde adventszondag zingen we opnieuw: We wachten op de komst van de Heer.

Dat zingen we voluit, maar wat bedoelen we daar eigenlijk mee? Natuurlijk, het is december, en met heel winkelend Nederland wachten we op kerst. Advent is het niet meer alleen in de kerk – ik heb even gegoogeld, maar er is een Max Verstappen kalender, een Rituals beauty adventskalender, en zelf een adventskalender voor katten met blikjes kattenvoer...

Dan ben ik toch erg blij dat we in onze kerken nog vier adventszondagen hebben, waarin we kunnen zingen: We wachten op een kindje in een schamele stal...

Maar ik ben vooral blij dat we veel verder vooruit kijken. Wij wachten op de terugkomst van onze opgestane Heer. Dat is de tweede manier van wachten: we leven toe naar de komst van het Koninkrijk van God.

En daarnaast wachten we nog op een derde manier: we wachten op de komst van de Heer in ons gewone leven. We hopen dat Hij bij ons zal zijn, "ons nabij op onze wegen, met zijn raad en troost en zegen.

Drie manieren waarop wij wachten op de komst van de Heer, alle drie van belang, alle drie verweven met elkaar.

Maar dan de vraag: hoe doen we dat, wachten?

Wachten is tenslotte wachten. We weten niet hoe lang we moeten wachten, onze aandacht verflauwt... Wachten is niet altijd makkelijk.

Wat vraagt dat van ons? Welke eigenschappen hebben wij nodig?

In het evangelie van vandaag vonden we al twee belangrijke eigenschappen: dienstbaar en waakzaam.

Wie van jullie bij de politie werken, of wie, zoals ds Els, dochter en moeder van een politieagent zijn, zitten meteen rechtop: zij herkennen het motto van de Nederlandse politie.

In elk geval, als ik voortaan dit logo op een politieauto zie staan, zal ik daar anders naar kijken. Dit zijn namelijk de woorden uit het evangeliegedeelte dat wij lazen. Jezus zegt daar wat hij ons verwacht: wees waakzaam en dienstbaar.

Laten we eens verkennen wat dat inhoudt.

Dienstbaar

Jezus vergelijkt ons met dienaren die op het huis van hun meester passen: Iemand gaat op reis, en draagt het beheer van zijn huis over aan zijn dienaren. Hij geeft elk van zijn dienaren een eigen taak. Zo hebben wij ook elk onze eigen taak. Hij geeft ons die verantwoordelijkheid, hij geeft ons ook zijn vertrouwen.

Dat is op dit moment de situatie: wij hebben te zorgen voor het huis van de Heer. En dan gaat het natuurlijk niet alleen om de kerk als organisatie. Nee het gaat om ons hele leven hier op aarde. We zijn tenslotte rentmeesters van Gods aarde. We hebben er met elkaar voor te zorgen dat het goed gaat met Gods aarde, dat we elkaar recht doen en vrede zoeken.

Helaas vergeten we nog wel eens dat de aarde niet ons huis is maar het huis van de Heer.

We denken vaak dat wij mensen heer en meester van Gods schepping zijn, maar zo zegt Jezus, wees maar wat bescheiden. We kunnen ons beter vergelijken met dienaren, dienaren van Gods huis.

En wat het betekent om dienaar te zijn, brengt de profeet Micha treffend onder woorden:

De Heer heeft jullie al verteld wat Hij van jullie verlangt.

Hij vraagt alleen dit:

Wees eerlijk, rechtvaardig en trouw.

En denk niet alleen aan jezelf, maar leef dicht bij God (Micha 6:8; BGT)

Dat is de basishouding die Jezus van ons verwacht: dienstbaar zijn.

Denk daarbij maar aan hoe Hij zelf leefde: hoe Hij oog heeft voor kleine en kwetsbare mensen, en hen naar voren haalt.

Als we met zo'n basishouding van dienstbaar zijn, wachten op de terugkomst van de Heer, zijn we al een heel eind op weg.

Maar er is nog iets anders nodig: waakzaam zijn.

Waakzaam

In de gelijkenis die Jezus vertelt, krijgen de dienaren elk een eigen taak.

En er is ook een deurwachter, die de wacht moet houden.

Bij deze waakzaamheid gaat het niet alleen en vooral om een bewapende beveiliging die ervoor zorgt dat de mensen in het huis beschermd worden.

Het gaat ook om een vorm van waakzaamheid, die hoort bij dienstbaarheid en zorg. Wanneer ik in de Soos of het Inloophuis ben, zie ik medewerkers om zich heen speuren: He, kijk, die meneer zit moeilijk, misschien heeft hij een kussen nodig. Ach, wat ziet die mevrouw er moe uit, even vragen hoe het gaat.

Zo staan ook de deurwachters op de uitkijk: wat betekenen die lichten daar in de verte? Komt de heer des huizes er al aan? Of zijn het boodschappers die hem vooruit gaan?

In het evangeli gedeelte dat we lazen, zei Jezus: "Leer van de vijgenboom deze les: zo gauw zijn takken uitlopen en in blad schieten, weet je dat de zomer in aantocht is."

Hij daagt ons zo uit, om vooruit te blijven kijken. We hebben met elkaar het besef levend te houden dat het ooit helemaal anders wordt, en dat de Heer terugkomt.

Voor ons nu is dat wachten anders dan voor de eerste christenen: zij verwachtten dat Jezus snel terug zou komen. Wij zijn nu bijna 2000 jaar verder, en het is bijna niet voor te stellen dat dat nog te gebeuren staat. En toch zegt Jezus: wees waakzaam!

Er zijn christenen die daarbij vooral letten op de tekenen van rampzalige gebeurtenissen, die het einde der tijden aanduiden.

Maar hoopvoller word ik van de oproep van Jezus: let op, als de knoppen gaan uitlopen, is de zomer in aantocht!

Het Koninkrijk van God is al onder jullie aanwezig, zegt hij ergens anders. Wachten op de komst van de Heer kan voor ons in deze tijd betekenen: het uitzien naar zulke plekken waar het Koninkrijk al te zien is, hoe klein ook, daarvoor zorgen, daarvoor waken...

Hoop

Maar om dat te kunnen volhouden, moeten we worden gedragen door hoop. Want geloven in de komst van de Heer, kan niet zonder hoop. Dietrich Bonhoeffer schrijft over die hoop in zijn Brevier.

"Geloof de mens, dan hoopt hij ook.

En het is geen schande te hopen, grenzeloos te hopen.

Wie kan spreken over God, zonder te hopen Hem eenmaal te aanschouwen?

Wie kan spreken over vrede en liefde tussen de mensen, zonder dat eenmaal in de eeuwigheid te willen meemaken?

Wie kan spreken over een nieuwe wereld en een nieuwe mensheid, zonder te hopen, dat hij daaraan deel zou hebben?

En waarom zouden wij ons voor deze hoop schamen?

Niet voor wat wij hoopten, zullen wij ons eens te schamen hebben, maar voor onze armelijk en bangelijk gebrekkige hoop:

- een hoop die van God niets durft te verwachten,
- die, in verkeerd begrepen deemoed, de beloften die God gegeven heeft, niet met beide handen aangrijpt,
- die berust in het leven zoals het is,
- en die zich niet verblijden kan in Gods eeuwige macht en heerlijkheid.

Wij zeggen u: Hoop!

Hoop maakt niet beschaamd.

Hoe meer een mens durft te hopen, hoe groter hij wordt met zijn hoop.

De mens groeit met de hoop die in hem is

- op voorwaarde dat het de hoop is op God, en op Zijn macht alleen.

Deze hoop blijft.

(27 november; pg.466 uit Bonhoeffer Brevier; Ten Have, 1963)"

Laten we zo blijven hopen op de grote wederkomst van de Heer.

Laten we de horizon afspeuren of we de lichten van zijn Koninkrijk al hier en daar zien. En laten we goed uitkijken, waar we Hem kunnen zien in ons leven van alledag.

Laten we zo hoopvol op Hem wachten - dienstbaar en waakzaam - zodat we hem met open armen kunnen ontvangen.

Amen.